

Höj din uppmärksamhet – inför och efter ledighet

Ledigheter kan innebära ökad risk för hedersrelaterat våld och förtryck. Din uppmärksamhet kan göra skillnad!

Barn och unga kan i samband med ledigheter riskera att:

- Föras utomlands mot sin vilja.
- Förlovas eller giftas bort.
- Utsättas för könsstympling.
- Skickas på uppfostrings- eller omvändelseresa.

Detta är allvarliga brott som ska förhindras!

Var särskilt uppmärksam på:

- Oro, nedstämdhet eller psykosomatiska besvär.
- Förändrat beteende – inbundenhet, utåtagerande.
- Obefogad frånvaro före eller efter ledighet som väcker oro.

Så agerar du vid misstanke:

- Gör en orosanmälan till socialtjänsten – du är skyldig att göra detta enligt lag (SoL 19 kap. 1 §). Ingen bevisbörda krävs – oro eller misstanke räcker.
- Vid akut fara – ring 112.
- Vid misstanke om brott – ring 114 14.
- Kontakta specialiserade resurscentrum för råd och stöd.

Din insats kan skydda ett barn från att fara illa!

Höj din uppmärksamhet - inför ledighet

Vi måste hjälpas åt att förhindra att barn och unga far illa av hedersrelaterat våld och förtryck. Detta gäller alltid och särskilt inför längre ledigheter. Du bidrar genom att vara extra uppmärksam på barn och unga som visar tecken på utsatthet.

Då risken att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck ökar inför längre sammanhängande ledigheter uppmanar vi dig att vara extra uppmärksam när sommaren nu står för dörren. Ledigheter ska vara ett välkommet avbrott i vardagen för alla barn och unga, oavsett hemförhållanden. För barn och unga som lever i en hederskontext kan ledigheter i stället innebära risk för att mot sin vilja, och i strid med svensk lagstiftning, bli förd utomlands för att förlovas eller giftas bort. Flickor riskerar även att utsättas för könsstympning. Så kallade omvändelse- eller uppfostringsresor kan också vara anledningar till att barn och unga förs ur landet.

Det är av största vikt att du anmäler din oro eller misstanke om pågående eller planerad bortförelse ur landet. Agera snabbt om du misstänker att ett barn ska föras ut ur landet. Informera socialtjänsten så att barnet kan ges skydd genom ett utreseförbud.

Din insats kan skydda ett barn från att fara illa!

Vad kan du som misstänker utsatthet göra?

Du är skyldig att göra en orosanmälan

Alla som arbetar i verksamheter som berör barn och unga, såsom skolan, hälso- och sjukvården och verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, är enligt socialtjänstlagen skyldiga att omgående göra en orosanmälan vid misstanke eller kännedom om att ett barn far illa (SoL 19 kap. 1 §). Det finns inga krav på bevis för att anmäla oro för att ett barn eller en ungdom kan fara illa. Misstanke och oro räcker som grund. Anmälan görs till socialtjänsten i barnets hemkommun (se kontaktuppgifter nedan).

Om ett barn riskerar att föras utomlands för att till exempel giftas bort, könsstympas, skickas på uppfostrings- eller omvändelseresa kan socialnämnden utfärda ett särskilt utreseförbud (LVU 31 a §). Läs mer om tillämpning av utreseförbud på Socialstyrelsens kunskapsbank: [Om utreseförbud för barn - Kunskapsguiden](#).

Skolverket har tagit fram stöd till yrkesverksamma som är skyldiga att anmäla oro för barn:

🔗 [Skolans ansvar för barn som far illa](#) (skolverket.se)

Även om du har en skyldighet att göra en orosanmälan så kan det ibland kännas svårt. Du alltid kan ringa socialtjänsten och rådfråga gällande din oro eller hur du gör en orosanmälan. Du kan även ringa ditt regionala resurscentrum och rådgöra kring din oro.

Polisanmälan

Vid misstanke om pågående eller planerat brott, gör en polisanmälan. Ring 112 om det är akut, och 114 14 för att göra en anmälan. Fler kontaktuppgifter finns på Polisens hemsida: [polisen.se](#)

Utrikesdepartementet (UD)

Om du har kännedom om att en person är utsatt – eller misstänker att någon riskerar att utsättas – för hedersrelaterat tvång utomlands kan du kontakta Utrikesdepartementet.

Myndigheter kan kontakta Sektionen för familjekonfliktfrågor, telefon: **08-405 55 88** (vardagar kl. 10.00-15.00) och centralmyndigheten, telefon: **08-405 53 04** (vardagar kl. 13.00-16.00).

Det finns även en jourtelefon som är öppen dygnet runt alla dagar, dit både myndigheter och privatpersoner kan vända sig i en akut nödsituation. UD:s jourtelefon: **08-405 50 05**.

Kontaktuppgifter till specialiserat stöd

Regionalt stödcentrum heder

Regionalt stödcentrum heder erbjuder rådgivning till yrkesverksamma och stöd till personer som är utsatta eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck. Stödet är kostnadsfritt och du kan vara anonym i kontakten med stödcentrum.

Regionalt stödcentrum heder: 020-34 03 03.

Telefontider: måndag-torsdag 09-16, fredag 09-12

E-post: stodcentrumheder@socialcentrum.goteborg.se

Webbplats: [Regionalt stödcentrum heder - Göteborgs Stad \(goteborg.se\)](https://www.goteborg.se/regionalt-stodcentrum-heder)

KOMMUNER: Ale, Göteborg, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Mölndal, Partille, Stenungsund, Öckerö.

Resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck – Fyrbodals kommun

Resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck - Fyrbodals kommun erbjuder konsultativt stöd till yrkesverksamma i ärenden där det finns misstanke eller kännedom om hedersrelaterat våld och förtryck. Resurscentrum erbjuder även stöd till personer som är utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck. Stödet är kostnadsfritt och du kan vara anonym i kontakten med resurscentrum.

Telefon: **0520-49 68 08.**

Telefontider: dagtid vardagar

Webbplats: [Resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck - Fyrbodals - Trollhättans stad \(trollhattan.se\)](https://www.fyrbodals.se/resurscentrum-mot-hedersrelaterat-vald-och-fortryck-fyrbodals-kommun)

KOMMUNER: Bengtsfors, Dals Ed, Färgelanda, Lilla Edet, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum, Tjörn, Trollhättan, Uddevalla, Vänersborg, Åmål.

Resurscentrum Heder Skaraborg

Resurscentrum Heder Skaraborg erbjuder stöd till yrkesverksamma och personer som arbetar professionellt eller ideellt inom civilsamhället i Skaraborg. Resurscentrum erbjuder även stöd till personer som är utsatta eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck boende i någon av delregionens kommuner. Stödet är kostnadsfritt och du kan vara anonym i kontakten med resurscentrum.

Telefon yrkesverksamma och civilsamhälle: **0500-49 80 00.**

Telefon utsatta: **020-70 07 07.**

Telefontider: dagtid vardagar

E-post: rch.skaraborg@skovde.se.

Webbplats: [skovde.se/rch-skaraborg](https://www.skovde.se/rch-skaraborg)

KOMMUNER: Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda, Vara.

Resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck – Älvsborg

På resurscentrum finns ett specialiserat stöd och anpassad rådgivning till personer som är utsatta eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck. Även yrkesverksamma och ideella verksamheter kan vända sig hit för att få stöd. Stödet är kostnadsfritt och du kan vara anonym i kontakten med resurscentrum. Resurscentrum vänder sig till utsatta, yrkesverksamma och ideella bosatta eller verksamma i nedanstående kommuner.

Telefon yrkesverksamma: **0734-32 86 80**.

Telefon utsatta: **020-077 33 22**.

Telefontider: måndag, tisdag, onsdag och fredag 09.00-12.00, torsdag 13.00-16.00

E-post: rch.alvsborg@boras.se

Webbplats: boras.se/rchalvsborg

KOMMUNER: Alingsås, Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn, Vårgårda.

Socialtjänsten

För att komma i kontakt med socialtjänsten i din kommun, ring kontaktcentrum på nedanstående nummer och be att få prata med mottagningsenheten för barn och unga:

Ale: 0303-70 30 00

Alingsås: 0322-61 65 33

Bengtstors: 0531-52 75 21

Bollebygd: 0734-64 75 32

Borås: 033-35 51 78

Dals Ed: 076-634 08 69

Essunga: 0512-570 00

Falköping: 0515-88 53 20

Färgelanda: 0528-56 76 12

Grästorp: 0514-580 00

Gullspång: 0551-360 80

Göteborg: 031-365 00 00

Götene: 0511-38 61 60

Herrljunga: 0513-171 88

Hjo: 0503-352 10

Härryda: 031-724 68 18

Karlsborg: 0505-170 00

Kungsbacka: 0300-83 48 89

Kungälv: 0303-23 93 77

Lerum: 0302-52 10 00

Lidköping, barn och unga: 0510-77 19 28

Lidköping, vuxna: 0510-77 19 24

Lilla Edet: 0520-65 96 00

Lysekil: 0523-61 34 90

Mariestad: 0501-75 50 00

Mark: 0320-21 79 55

Mellerud: 0530-180 55

Munkedal: 0524-183 86

Mölnadal: 031-315 10 00

Orust: 0304-33 40 00

Partille: 031-792 10 00

Skara: 0511-320 00

Skövde: 0500-49 80 00

Sotenäs: 0523-66 40 00

Stenungsund: 0303-73 00 00

Strömstad: 0526-192 77

Svenljunga: 0325-80 00

Tanum: 0525-180 00

Tibro: 0504-180 00

Tidaholm: 0502-60 62 20

Tjörn: 0304-60 19 99

Tranemo: 0325-57 62 10

Trollhättan: 0520-49 58 00

Töreboda: 0506-181 30

Uddevalla: 0522-69 68 00

Ulricehamn: 0321-59 66 54

Vara: 0512-310 00

Åmål: 0532-174 88

Vänersborg: 0521-72 19 90

Öckerö: 031-97 62 00

Vårgårda: 0322-60 07 03

Socialjouren

Om du behöver komma i kontakt med socialtjänsten efter kontorstid kontaktar du socialjouren som din kommun tillhör.

Socialjouren Göteborgsregionen. Telefon: **031-365 87 00**

Socialjouren Fyrbodalen. Telefon: **0522-69 74 44**

Socialjouren Skaraborg. Telefon: **0500-49 74 21** alternativt **0500-49 74 22**

Socialjouren Älvsborg. Telefon: **112**. Be att få komma i kontakt med socialjouren i din kommun.

Tips på stödmaterial

Jämställdhetsmyndigheten

Från 1 januari 2026 ansvarar Jämställdhetsmyndigheten för den nationella samordningen mot hedersrelaterat våld och förtryck. Du hittar information om hedersrelaterat våld och förtryck på [Jämställdhetsmyndighetens webbplats NSHRV](#)

Jämställdhetsmyndigheten har tagit fram affischer i syfte att förebygga och uppmärksamma bortföranden av barn och unga i samband med utlandsresor under skollov. Det finns affischer både inför och efter sommarlovet riktade till yrkesverksamma respektive till barn och unga som riskerar att utsättas. Affischerna hittar du här: [Informationsmaterial om hedersrelaterat våld och förtryck | NSHRV](#)

Jämställdhetsmyndigheten har också sammanställt en lista med viktiga saker att tänka på riktad till yrkesverksamma som möter barn och unga som riskerar att föras utomlands mot sin vilja.

[Att tänka på](#) (pdf på jämstalldhetsmyndigheten.se)

konsstympning.se

Här finns information samlad för både yrkesverksamma och utsatta.

[Jämställdhetsmyndighetens webbplats](#)

Material från VKV

VKV – Västra Götalandsregionens kompetenscentrum om våld i nära relationer stöttar hälso- och sjukvården och tandvården i att upptäcka och ta hand om barn, unga och vuxna med våldserfarenhet. Under Material på VKV:s hemsida finns de regionala medicinska riktlinjer (RMR), Hedersrelaterat våld och förtryck och Könstymning av flickor och kvinnor, som tagits fram för Västra Götalandsregionen.

vgregion.se/valdinararelationer

Våga fråga

Länsstyrelsen Västra Götaland har tagit fram ett urval av frågor som du kan ställa för att bedöma om ett barn eller en ungdom lever med begränsningar av livsutrymme och av livsval som är typiska för hedersrelaterat våld och förtryck. Formuläret innehåller också frågor som är bra att ställa om ett barn eller en ungdom har uttryckt oro inför en stundande utlandsresa, men ändå väljer att åka. Vidare finns det förslag på frågor som du kan ställa för att bedöma om det krävs skyndsamma åtgärder.

[Frågeformuläret kan du ladda ner från Länsstyrelsens webbplats](#)

Webbutbildning: Mellan tradition och frihet

Mellan tradition och frihet är en webbutbildning som framtagen av Regionalt stödcentrum heder tillsammans med Göteborgsregionen. Utbildningen vänder sig till dig som arbetar inom skola eller socialtjänst.

Det finns också en kortare version av utbildningen som är anpassad för att användas med elever i klassrummet. Till den finns en lärarhandledning.

[Webbutbildningen Mellan tradition och frihet](#)

Webbutbildning: Könstymning av flickor och kvinnor – En utbildning om hälsokonsekvenser

Utbildningen ger medarbetare inom hälso- och sjukvården kunskap om hälsokonsekvenserna av könstymning. Genom att ha kunskap om hur den fysiska, psykiska och sexuella hälsan kan påverkas hos den som utsatts kan fler identifieras och få möjlighet till vård.

[Webbutbildning: Könstymning av flickor och kvinnor – En utbildning om hälsokonsekvenser](#)

Webbutbildning: Grundkurs om hedersrelaterat våld och förtryck

Webbkurs heder är en utbildning som ger dig kunskap och verktyg för att bättre upptäcka, bemöta och stödja den som är utsatt eller riskerar att bli utsatt för hedersrelaterat våld och förtryck. Utbildningen är kostnadsfri och riktar sig främst till dig som är verksam inom hälso- och sjukvård, socialtjänst, förskola, skola och rättsväsende.

[Webbutbildning: Grundkurs om hedersrelaterat våld och förtryck](#)